

CPMU News

Customs Policy Monitoring Unit

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

Open-Source Intelligence (OSINT)

กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (OSINT)

ข้อดี ข้อด้อย และข้อเสนอแนะ
สำหรับการใช้กระบวนการ OSINT ในงานศุลกากร

บรรณาธิการที่ปรึกษา

นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร)

นายกสิธรศรีรัฐ นิลพันธ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร)

นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด
เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร)

กองบรรณาธิการ

นายกรวัธ ทองอินทิ
เจ้าหน้าที่โครงการ Customs Policy
Monitoring Unit

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy, Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759
Email: thaicustoms@thaicustoms.be

ท่านผู้อ่านสามารถติดตาม
CPMU News ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<http://brussels.customs.go.th>
หัวข้อ: CPMU News

สวัสดิ์ดีคะ ท่านผู้อ่าน

ในบริบทโลกยุคดิจิทัล มนุษย์ดำเนินชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายข้อมูลข่าวสารออนไลน์ในเกือบทุกแง่มุมของชีวิต จึงสามารถอนุมานได้ว่ามนุษย์มีโลกแห่งข้อมูลที่อยู่รอบตัวกับโลกแห่งความเป็นจริง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มักมีร่องรอยดิจิทัล (Digital Footprint) ไว้บนเครือข่ายข้อมูลอยู่เสมอ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเปิด (Open-Source Data) ที่สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ คุณสมบัตินี้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของหน่วยงานใช้บังคับกฎหมายและศุลกากรได้ เนื่องจากกลุ่มผู้กระทำผิดมักทิ้งร่องรอยของการกระทำผิดและเหตุต้องสงสัยไว้เช่นกัน การรวบรวมข่าวกรองจากแหล่งข้อมูลเปิด เรียกว่า กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (Open-Source Intelligence: OSINT)

กระบวนการ OSINT กลายเป็นแนวปฏิบัติที่ใช้ในหน่วยงานศุลกากรและหน่วยงานใช้บังคับกฎหมายในหลายประเทศ รวมไปถึงประเทศไทย แต่โลกแห่งข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ความท้าทายทางความมั่นคงรูปแบบใหม่ได้เกิดขึ้น ศุลกากรจึงควรปรับกระบวนการข่าวกรองให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีคุณภาพและตรวจจับการหลบเลี่ยงของผู้กระทำผิดรูปแบบใหม่ได้อยู่เสมอ องค์กรศุลกากรโลก (WCO) จึงได้ทำการศึกษาการส่งเสริมคุณค่าของกระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิดในการป้องกันและปราบปรามของศุลกากร (Unlocking the value of Open-Source Intelligence (OSINT) in Customs Enforcement) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการ OSINT ในงานศุลกากร

สำนักงานขอเสนอข้อมูลที่น่าสนใจจากรายงานการศึกษาข้างต้น ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่คำนิยามและขอบเขตของกระบวนการ OSINT ไปจนถึงการปรับใช้ในงานด้านต่าง ๆ ของศุลกากร การวิเคราะห์ข้อดี ข้อด้อย และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับ ใช้กระบวนการดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อให้หน่วยงานของกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ประมวลผลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร (Customs Intelligence Center : CIC) และ กองสืบสวนและปราบปราม (กสป.) สามารถนำไปต่อยอดต่อไป

บราลี รัตนปิณฑะ

สารบัญ

01

บทความประจำเดือน

คำนิยามและความสำคัญของกระบวนการข่าวกรอง จากฐานข้อมูลเปิด (Open-Source Intelligence: OSINT)	1
การใช้กระบวนการ OSINT ในงานสุลการ	6
การใช้กระบวนการ OSINT ในการควบคุมสินค้า ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์	
บทวิเคราะห์ข้อดี ข้อด้อย และข้อเสนอแนะ สำหรับการใช้กระบวนการ OSINT ของสุลการ	13

02

รายงานความเคลื่อนไหว

เยอรมนียกระดับมาตรการควบคุมพรมแดน เพื่อแก้ไขปัญหาผู้อพยพพวันกระทบสิทธิการเคลื่อนย้ายเสรี ในเขตเชงเกน	19
ข้อพิพาทด้านราคาสุลการของบริษัท Nike กับสุลการ เบลเยียม มูลค่าความเสียหายมากกว่า 1.5 พันล้านยูโร	21
สุลการสหรัฐออกคำเตือนห้ามใช้คำอธิบายสินค้าคลุมเครือ ในสินค้าทางอากาศ	23
WCO ย้ำความสำคัญของสุลการในการแก้ปัญหา การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เนื่องในวันโอโซนโลก	24

03

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย ประจำกรุงบรัสเซลส์ ครั้งที่ 5/2567	25
การประชุมระหว่างสำนักงานที่ปรึกษาการสุลการ ณ กรุงบรัสเซลส์ และสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์	26
งานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสวันชาติสาธารณรัฐเกาหลี	27
พิธีปิดการฝึกอบรม APEC Seminar on Container Terminal Management 2024	28
การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุง โคเปนเฮเกน ครั้งที่ 1/2567	29
การประชุมทีมประเทศไทยในเนเธอร์แลนด์ ครั้งที่ 1/2567	30
กิจกรรม ASEAN Day Launch and Forum	31
การประชุม Thai Belgian Business Forum ครั้งที่ 10	32

คำนิยามและความสำคัญของกระบวนการ ข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (Open-Source Intelligence: OSINT)

กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (Open-Source Intelligence: OSINT) คือ การรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเปิดที่สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้หรือการซื้อข้อมูล เพื่อสนับสนุนกระบวนการข่าวกรองและกระบวนการตัดสินใจขององค์กร กระบวนการนี้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เนื่องจากสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพได้โดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งข้อมูลลับที่มีความอ่อนไหว หลายภาคส่วนได้นำกระบวนการนี้มาส่งเสริมความมั่นคงของชาติ การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน และการรายงานข่าวเชิงสืบสวน (Investigative Journalism) ซึ่งบุคลากรก็เป็นหน่วยงานที่พึ่งพากระบวนการ OSINT โดยเฉพาะเพื่อการดำเนินภารกิจด้านการป้องกันและปราบปราม

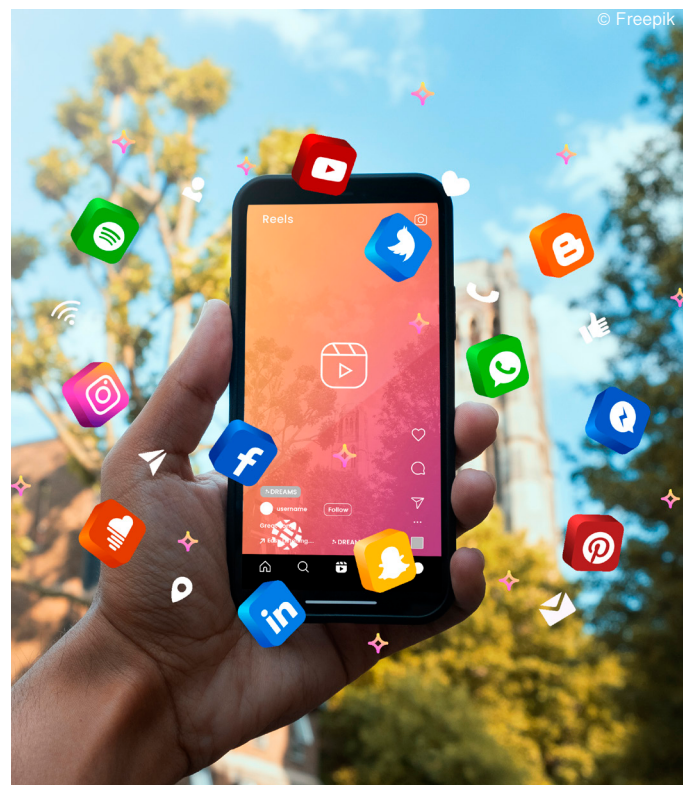
การหาข้อมูลข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิดสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่หน่วยงานได้หลายทาง แต่ยังเป็นกระบวนการใหม่ที่หน่วยงานบุคลากรหลายแห่งยังไม่มีแบบแผนในการจัดการและยกระดับข้อมูลเหล่านี้ องค์การบุคลากรโลก (WCO) จึงได้จัดทำรายงานการศึกษาซึ่งนำเสนอแนวปฏิบัติของกระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิดสำหรับบุคลากร และรายงานความสำคัญของกระบวนการ OSINT แนวทางการใช้ประโยชน์ของข้อมูลนี้ พร้อมด้วยวิธีการแก้ปัญหาความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น

รายงานการศึกษาของ WCO ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากระบวนการ OSINT สามารถสร้างโอกาสให้แก่หน่วยงานศุลกากรได้หลายแนวทาง เนื่องจากกระบวนการนี้ใช้งบประมาณไม่สูง เข้าถึงข้อมูลง่าย และได้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ ในขณะที่การใช้ข้อมูลลับต้องใช้ทรัพยากรสูง และใช้ระยะเวลานานในการเข้าถึงข้อมูล ทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ กระบวนการ OSINT ยังช่วยส่งเสริมการหาข่าวกรองโดยสายข่าวให้ข้อสรุปของข่าวกรองนั้นมีความครอบคลุมมากขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับกระแสการพัฒนาหน่วยงานศุลกากรด้วยข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

จดหมายข่าวศุลกากรฉบับนี้ ขอนำเสนอเนื้อหาบางส่วนจากรายงานการศึกษาของ WCO เรื่อง การเสริมคุณค่าของกระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิดในการป้องกันและปราบปรามของศุลกากร (Unlocking the Value of Open-Source Intelligence (OSINT) in Customs Enforcement) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยสามารถนำข้อมูลไปใช้พัฒนาระบบข้อมูลการข่าวต่อไป โดยเริ่มจากการอธิบายคำนิยามและขอบเขตของกระบวนการ OSINT แล้วจึงนำเสนอการใช้งานของกระบวนการนี้ในงานศุลกากรลักษณะต่าง ๆ และลงรายละเอียดในการหาข่าวกรองเพื่อการควบคุมสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ (Strategic Trade Control Enforcement: STCE) ก่อนที่จะสรุปด้วยการวิเคราะห์ SWOT (Strength, Weakness, Opportunity, Threat: SWOT Analysis) ของกระบวนการ OSINT และข้อเสนอแนะการปรับใช้ของศุลกากร

กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (OSINT) คืออะไร

กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (OSINT) ใช้ประโยชน์จากโลกในยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร ที่ข้อมูลส่วนใหญ่ของโลกถูกเก็บไว้หรือถูกเผยแพร่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งในเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่มีผู้ใช้เข้ามาสร้างข้อมูลเพื่อแบ่งปันกันเป็นจำนวนมาก โดยข้อมูลที่ไหลเวียนอยู่ในอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นได้ทั้งข้อมูลที่ผลิตโดยผู้ใช้ (User-generated Data) ในสื่อ Social Media เช่น YouTube Facebook Instagram X (Twitter) นอกจากนี้ ยังมีแหล่งข้อมูลที่ผลิตโดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีการเผยแพร่เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส เพิ่มโอกาสการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งในปี 2567 (2024) มีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น 5.3 พันล้านราย คิดเป็นร้อยละ 66.2 ของโลก กล่าวได้ว่า ปัจจุบันกิจกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์มีการบันทึกและเผยแพร่ข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตไม่เพียงแต่เป็นฐานข้อมูลเปิดที่ผู้ใช้และหน่วยงานเข้ามาบันทึกและเผยแพร่ข้อมูลเท่านั้น แต่ยังกลายเป็นช่องทางในการดำเนินกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ด้วย เห็นได้ชัดในกรณีของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) และบริการอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐซึ่งรวมไปถึงศุลกากร ทั้งนี้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อการดำเนินการของผู้ค้าสินค้าผิดกฎหมายและผู้ทำธุรกรรมออนไลน์ เนื่องจากเครือข่ายเหล่านี้ก็ใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารดำเนินธุรกิจ และทิ้งร่องรอยดิจิทัล (Digital Footprint) ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญเอาไว้ ศุลกากรจึงสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลข่าวกรองเพื่อการจับกุมผู้กระทำความผิด การสกัดกั้นสินค้าผิดกฎหมาย การรวบรวมฐานข้อมูลผู้มีความเสี่ยงสูง และอื่น ๆ

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เข้าถึงได้แบบสาธารณะ (Publicly Available Information: PAI) เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการ OSINT โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

- **ข้อมูลที่เกิดโดยผู้ใช้ (User-generated Data)** คือ ข้อมูลที่ผู้ใช้งานในสื่อ Social Media Blog และกระดานสนทนาออนไลน์ต่าง ๆ ได้สร้างไว้ ซึ่งเป็นได้ทั้งข้อความ ภาพ เสียง และวิดีโอ
- **ฐานข้อมูลและคลังข้อมูลเฉพาะทาง (Database and Specialized Repository)** คือ ฐานข้อมูลเฉพาะทางที่ถูกรวบรวมไว้ตามหัวข้อต่าง ๆ เช่น ฐานข้อมูลการค้าออนไลน์ ข้อมูลทะเบียนที่ดิน ข้อมูลทะเบียนรถยนต์ ฐานข้อมูลการนำเข้า-ส่งออก
- **ฐานข้อมูลของแพลตฟอร์มการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce)** ซึ่งเก็บข้อมูลการทำธุรกรรมระหว่างภาคธุรกิจ (B2B) และการค้าระหว่างภาคธุรกิจและผู้บริโภค (B2C)
- **สื่อทั่วไป** เช่น บทความข่าว วิทียูทูปกระจายเสียง ข่าวของสำนักข่าวที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์

- **เอกสารทางราชการ** เช่น รายงานผลการดำเนินการของรัฐ คลังบันทึกข้อความ ประกาศ คำสั่ง และเอกสารทางกฎหมาย
- **สื่อสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเผยแพร่ไว้ในอินเทอร์เน็ต** เช่น บทความทางวิชาการ งานวิจัย บันทึกการประชุมเชิงวิชาการ
- **สื่อสิ่งพิมพ์ของภาครัฐกิจ** คือ เอกสารข้อมูลที่ภาครัฐกิจต้องเผยแพร่ต่อสาธารณชนตามระเบียบด้านความโปร่งใส เช่น หลักฐานทางการเงิน รายงานผลประกอบการประจำปี
- **ข้อมูลทางเทคนิคที่ใช้ระบุตัวตน** เช่น หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล ชื่อโดเมน โค้ดของเว็บไซต์ ข้อมูลการติดตามการใช้งานของผู้ใช้ (Analytics Tracker) ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certificate) ที่ใช้เพื่อยืนยันตัวตนในการรับส่งข้อมูล
- **ข้อมูลการติดตามทางภูมิศาสตร์ (Geotagged Data)** คือ ข้อมูลระบุที่อยู่และการติดตามทางภูมิศาสตร์ที่มักปรากฏในสื่อ Social Media แผนที่ และบริการภาพจากดาวเทียม รวมไปถึงข้อมูลสถานที่ที่ฝังไว้ในข้อมูลของภาพและวิดีโอ
- **ข้อมูลการขนส่ง** เช่น ข้อมูลการติดตามการขนส่งทางอากาศและทางทะเล ข้อมูลเลขทะเบียนยานพาหนะ
- **ข้อมูลการเงิน** เช่น ข้อมูลการวิเคราะห์บล็อกเชน (Blockchain) สำหรับคริปโตเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) รหัสธนาคาร (Bank Sort Code) รายงานของนักลงทุนและผู้บริหารหลักทรัพย์

© Storyset, Freepik

ทั้งนี้ การเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ (PAI) เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการ OSINT เท่านั้น เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวจะต้องผ่านขั้นตอนการรวบรวมและวิเคราะห์เพื่อนำมาสร้างเป็นข่าวกรองที่น่าเชื่อถือ โดยกระบวนการ OSINT ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **การเตรียมการ** คือ การกำหนดกลยุทธ์ในการรวบรวมข้อมูลและการตั้งเป้าหมายที่สำคัญของข่าวกรอง
2. **การรวบรวมข้อมูล** คือ การรวบรวมข้อมูลเปิดที่เข้าถึงได้โดยสาธารณะจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
3. **การประมวลข้อมูล** คือ การตรวจสอบและจัดระเบียบข้อมูลที่รวบรวมมาได้
4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** คือ การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ว่ามีประโยชน์อย่างไรและสามารถนำไปต่อยอดในภารกิจของหน่วยงานได้อย่างไร
5. **การเผยแพร่ข่าวกรอง** คือ การกระจายข่าวกรองที่ผ่านการวิเคราะห์และจัดระเบียบมาแล้วไปยังภาคส่วนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

อย่างไรก็ตาม กระบวนการ OSINT ก็มีข้อจำกัดหลายประการ ซึ่งข้อจำกัดหลัก คือ แหล่งข้อมูลของกระบวนการ OSINT นั้นเป็นฐานข้อมูลเปิดจำนวนมาก ส่งผลให้จัดการข้อมูลและหาข้อมูลที่ต้องการแม่นยำได้ยาก นักวิเคราะห์จึงต้องกำหนดตัวกรองหลายประเภทเพื่อค้นหาข้อมูลที่มีประโยชน์และน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังมีความท้าทายในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากร่องรอยดิจิทัล เพราะมักเป็นเพียงร่องรอยส่วนน้อยที่เป็นเบาะแสขนาดย่อมเท่านั้น จึงมีความพยายามเอากระบวนการ OSINT เข้าไปผนวกรวมกับโครงสร้างข่าวกรองของบุคลากรทั้งหมด เพื่อให้สามารถนำข้อมูล OSINT ไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลข่าวกรองจากแหล่งอื่น ๆ เช่น ข่าวกรองจากการจารกรรม สายข่าว และอื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรก้าวไปสู่ระบบข่าวกรองรอบด้าน (All-Source Intelligence) ที่ใช้เทคนิคทางข่าวหลายอย่างร่วมกัน

แหล่งข้อมูลของ OSINT เป็นข้อมูลเปิดซึ่งเสี่ยงต่อการพบข้อมูลเท็จและล้าสมัย นักวิเคราะห์จึงต้องมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยการตรวจทานข้อมูลกับข้อมูลแหล่งอื่น ๆ นอกจากนี้ข้อมูลยังมีพลวัตและอาจถูกลบออกไปจากอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว กระบวนการ OSINT จึงต้องฉับไวและมีกระบวนการบันทึกข้อมูลสำรองไว้เสมอ

โดยรวมแล้ว การหาข่าวกรองจากแหล่งข้อมูลเปิดมีข้อควรทราบ 4 ประการ ได้แก่

1. กระบวนการ OSINT ต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่ใช้บังคับในประเทศที่ใช้ข่าวกรองนั้น ถึงแม้แหล่งข้อมูลจะเป็นสาธารณะ แต่การใช้ข้อมูลก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายความเป็นส่วนตัว นักวิเคราะห์จึงต้องมีความเชี่ยวชาญในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลในประเทศของตนด้วย
2. กระบวนการ OSINT ต้องตั้งอยู่บนหลักศีลธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และนักวิเคราะห์ต้องทำการสืบหาและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีจริยธรรม

3. ความมีประสิทธิภาพของกระบวนการ OSINT ขึ้นอยู่กับคุณภาพของแหล่งข้อมูล ถ้าหากต้องการให้ข่าวกรองมีคุณภาพมากขึ้น หน่วยงานก็ต้องลงทุนกับเทคโนโลยีที่ใช้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเทคโนโลยีหรือเครื่องมือเหล่านี้มีต้นทุนการติดตั้งสูง นอกจากนี้ หน่วยงานยังต้องมีนักวิเคราะห์ข้อมูลที่มีทักษะการหาข้อมูลที่มีคุณภาพ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างตรงจุด เพื่อช่วยส่งเสริมข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยเครื่องมือต่าง ๆ
4. กระบวนการ OSINT สามารถสร้างความเสี่ยงให้แก่หน่วยงานศุลกากร โดยเฉพาะความเสี่ยงทางไซเบอร์ เนื่องจากการหาข้อมูลของเจ้าหน้าที่อาจเข้าถึงเว็บไซต์อันตรายโดยไม่ได้ตั้งใจ ส่งผลให้ระบบของหน่วยงานถูกโจมตีด้วยมัลแวร์ (Malware) และสามารถทิ้งร่องรอยทางดิจิทัลไว้ให้ผู้กระทำผิดสามารถติดตามการทำงานด้านข่าวกรองของหน่วยงานได้เช่นกัน ดังนั้น การสืบหาข้อมูลโดยการตั้งบัญชีผู้ใช้แฝงจึงเป็นข้อควรปฏิบัติเพื่อรักษาความลับของหน่วยงาน

อ้างอิง

WCO. "Unlocking the value of Open-Source Intelligence (OSINT) in Customs Enforcement."

https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/enforcement-and-compliance/activities-and-programmes/security-programme/osint-report_final.pdf?db=web. Accessed 10 September 2024.

การใช้กระบวนการ OSINT ในงานศุลกากร

1. การระบุภัยคุกคามและการประเมินความเสี่ยง

ในระดับมหภาค หน่วยงานศุลกากรสามารถใช้กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (OSINT) ในการระบุภัยคุกคามจากการติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของโลก สื่อ Social Media และสื่อกระดานสนทนาต่าง ๆ การติดตามข่าวความเคลื่อนไหวเหล่านี้ช่วยให้ศุลกากรรับทราบถึงรูปแบบการลักลอบขนส่งรูปแบบใหม่ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการกระทำความผิด การฉ้อฉล และพลวัตรการค้าโลก สำหรับระดับจุลภาค กระบวนการ OSINT ช่วยให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรเห็นความเคลื่อนไหวของกลุ่มอาชญากรเฉพาะราย ระบุแนวโน้มของพื้นที่เสี่ยงต่อการลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย และสามารถคาดการณ์ความเสี่ยงอื่น ๆ ในบริบทเฉพาะได้ เพราะฐานข้อมูลเปิดมีข้อมูลที่ครอบคลุมข้อมูลของสินค้าหลายประเภท ตั้งแต่ บุหรี่ ยาสูบ สินค้าทางวัฒนธรรม สินค้าพืชและสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครอง สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สารตั้งต้นยาเสพติด และสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ (Strategic Goods)

กระบวนการ OSINT ยังช่วยส่งเสริมการจัดทำฐานข้อมูลความเสี่ยง (Risk Profiling) ที่รวบรวมข้อมูลของบุคคล องค์กร สินค้า และการขนส่งที่มีความเสี่ยงสูง กระบวนการ OSINT เข้าถึงข้อมูลแหล่งต่าง ๆ ที่ช่วยให้เห็นภาพเครือข่ายอาชญากร และเชื่อมโยงความเกี่ยวข้องของบุคคลต้องสงสัย สินค้าที่มีความเสี่ยง และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฉ้อฉล นอกจากนี้ ยังสามารถใช้คาดการณ์รูปแบบความเสี่ยงในอนาคต ด้วยการเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เช่น การคาดการณ์รูปแบบการกระทำความผิดทางศุลกากรในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำหรือในช่วงวันหยุดเทศกาล ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่สามารถเตรียมการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ล่วงหน้าและช่วยให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

ข้อมูลข่าวกรองที่ได้จากกระบวนการ OSINT จะทันต่อเหตุการณ์หรือมีลักษณะ Real-time ซึ่งช่วยให้ศุลกากรสามารถรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดหรือเหตุการณ์เปราะบาง เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความไม่มั่นคงทางการเมือง ความรุนแรงและเหตุขัดแย้งบริเวณพรมแดน รวมไปถึงผลกระทบที่เกิดจากงานมหกรรมขนาดใหญ่ เช่น มหกรรมกีฬาโอลิมปิก เทศกาลดนตรี เทศกาลท่องเที่ยวที่ล้นส่งผลกระทบต่อรูปแบบการขนส่งสินค้า/ผู้โดยสาร และเปิดช่องโหว่บางประการให้กับการลักลอบของกลุ่มอาชญากร ข้อมูลที่ทันเหตุการณ์จึงช่วยให้ศุลกากรเตรียมพร้อมกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นฉับพลันได้อย่างรัดกุม และสามารถปรับแผนปฏิบัติการได้อย่างทันท่วงทีตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์

© Nathan Dumlao, Unsplash

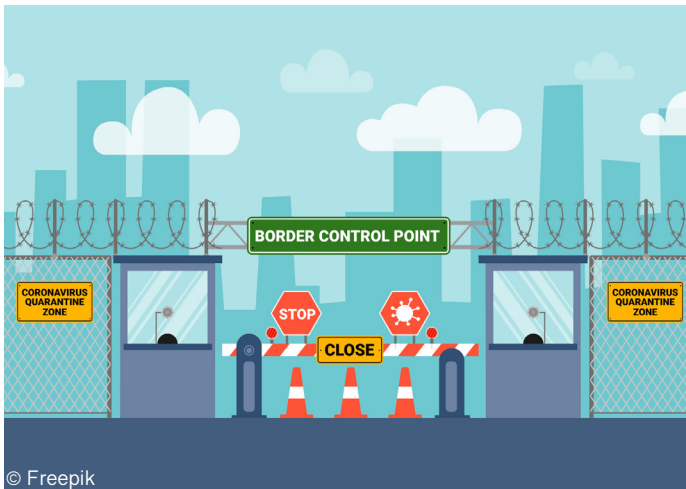
2. การตรวจสอบการฉ้อฉลทางการค้าและการปฏิบัติตามกฎหมาย

กระบวนการ OSINT ช่วยให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทางการค้าด้วยการตรวจทานข้อมูลจากข้อมูลหลายแหล่ง ซึ่งการนำข้อมูลของภาครัฐมาเปรียบเทียบกับข้อมูลของบริษัทและรายงานของกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อตรวจหาความคลาดเคลื่อนของข้อมูล มักบ่งชี้ถึงการฉ้อฉลทางศุลกากรในลักษณะต่าง ๆ เช่น การสำแดงราคาต่ำ (Undervaluation) การปลอมแปลงข้อมูลในใบขนสินค้า เป็นต้น นอกจากนี้ ข่าวกรองจากกระบวนการ OSINT ยังช่วยให้ศุลกากรทราบรูปแบบการกระทำความผิดที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตและกลุ่มอุตสาหกรรมเสี่ยง

การวิเคราะห์เว็บไซต์และ Social Media ของผู้ประกอบการ สามารถตรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับการฉ้อฉลได้หลายรูปแบบ และเตรียมพร้อมให้ศุลกากรมีมาตรการตั้งรับที่เหมาะสม เช่น ในกรณีของการสำแดงเท็จและการสำแดงราคาต่ำ ซึ่งเป็นการฉ้อฉลที่พบได้บ่อยที่สุด กระบวนการ OSINT ช่วยให้ศุลกากรทราบข้อมูลของสินค้า ประวัติการค้าของผู้ประกอบการ ลักษณะและราคาของสินค้ามาตรฐานเพื่อตรวจหาความผิดปกติ นอกจากนี้ ศุลกากรยังสามารถติดตามข้อมูลการโอนเงิน กรรมสิทธิ์ และรูปแบบการค้า เพื่อต่อต้านการฉ้อฉลที่มีความซับซ้อนมากขึ้น อย่างเช่น การฟอกเงินโดยอาศัยการแทรกซึมในระบบธุรกิจการค้า (Trade-Based Money Laundering: TBML)

3. การตรวจสอบการลักลอบขนส่ง และการค้าสินค้าผิดกฎหมาย

ข้อมูลจาก Social Media บทความข่าว ข้อมูลระบบฐานที่ และพื้นที่ค้าขายสินค้าออนไลน์ สามารถนำไปสู่การติดตามเส้นทางของสินค้าผิดกฎหมายได้ โดยบุคลากรสามารถติดตามเว็บไซต์เป้าหมายซึ่งมีการโฆษณาสินค้าควบคุมและสินค้าผิดกฎหมาย และนำข้อมูลของเส้นทางการค้าไปวิเคราะห์กับข้อมูลการขนส่ง ข้อมูลของบุคคลและองค์กรที่อาจเกี่ยวข้องเพื่อหาตัวการหลักของเครือข่ายลักลอบค้าสินค้าผิดกฎหมายนี้ได้ นอกจากนี้ ข้อมูลของกระบวนการ OSINT ยังสามารถนำไปแบ่งปันกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินปฏิบัติการพิเศษในระดับระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยเสรีและไม่เป็นข้อมูลลับของชาติ

4. การรักษาความของมั่นคง บริเวณพรมแดน

บุคลากรใช้ข้อมูลข่าวกรองจากกระบวนการ OSINT เพื่อส่งเสริมระบบการตรวจตราและเฝ้าระวังบริเวณพรมแดน โดยการประสานข้อมูล Real-Time จากหลายแหล่งข้อมูล เช่น ข้อมูลจาก Social Media ข้อมูลข่าว และข้อมูลข่าวกรองทางภูมิสารสนเทศ (Geospatial intelligent: GEOINT) ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวกรองที่ได้จากภาพถ่ายเทียม ซึ่งสามารถติดตามเส้นทางของการลักลอบขนส่งสินค้า หากจุดขึ้นบินและลงจอดของอากาศยานผิดกฎหมาย และการระบุพื้นที่เสี่ยงอื่น ๆ สามารถส่งเสริมข้อมูล OSINT ได้เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่สามารถใช้ข้อมูลจากภาพถ่ายเทียมควบคู่ไปกับข้อมูลข่าวกรอง OSINT เพื่อการลาดตระเวนและการเข้าเปิดตรวจสินค้าที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูล OSINT ยังเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและหน่วยงานใช้บังคับกฎหมายในการระบุบุคคลและสินค้าที่มีความเสี่ยง โดยสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้คู่กับข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ใช้งานอยู่แล้ว เช่น ระบบข้อมูลผู้โดยสารล่วงหน้า (Advance Passenger Information: API) และระบบบันทึกชื่อผู้โดยสาร (Passenger Name Record: PNR) ข้อมูลทางโลจิสติกส์ และข้อมูลการขนส่งสินค้า เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ตัดสินใจโดยมีข้อมูลรอบด้านมากที่สุด

อ้างอิง

WCO. “Unlocking the value of Open-Source Intelligence (OSINT) in Customs Enforcement.”

https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/enforcement-and-compliance/activities-and-programmes/security-programme/osint-report_final.pdf?db=web. Accessed 10 September 2024.

การใช้กระบวนการ OSINT ในการควบคุม สินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์

ในยุคที่การค้าโลกมีความซับซ้อนมากขึ้น พร้อมกับปริมาณสินค้าและประเภทของสินค้าที่หลากหลาย ถูกขนส่งข้ามพรมแดน ศุลกากรยิ่งต้องเพิ่มความกดดันในการตรวจสอบสินค้า และการติดตามให้สินค้านำเข้า-ส่งออก มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศนั้น ๆ ศุลกากรจึงต้องมีกลยุทธ์ในการควบคุมและตรวจสอบสินค้าในกลุ่มต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น การควบคุมสินค้านำเข้าทางวัฒนธรรม สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สินค้าที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญ คือ สินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ (Strategic Goods) ซึ่งเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและผลิตอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction: WMD) และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-Use Good) การควบคุมสินค้าเหล่านี้ถือเป็นภารกิจด้านการควบคุมสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ (Strategic Trade Control Enforcement: STCE)¹ ของศุลกากร

ภารกิจ STCE เป็นความท้าทายของศุลกากร เนื่องจากการลักลอบค้าสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์นั้นเกี่ยวข้องกับขบวนการที่ซับซ้อนและคาบเกี่ยวกับหลายเขตศุลกากร โดยปริมาณการค้าที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ศุลกากรตรวจสอบสินค้าได้ยากมากขึ้น จากการที่สินค้านี้มักเป็นสินค้าที่สามารถใช้ได้ทั้งในวัตถุประสงค์ทั่วไปและในวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น ในจำนวนสินค้านำเข้าทั้งหมด อาจมีสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อใช้อย่างผิดกฎหมายในสัดส่วนที่น้อย การระบุสินค้านี้จึงยังมีความท้าทายเมื่อมีปริมาณสินค้านำเข้ามากขึ้น เจ้าหน้าที่จึงต้องใช้เทคนิคการสืบสวนและข่าวกรองที่หลากหลายเพื่อระบุเป้าหมายได้อย่างแม่นยำ

¹ สามารถอ่านข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับภารกิจ STCE ได้ที่ รายงานการศึกษานโยบายศุลกากรในต่างประเทศ ฉบับเดือนกันยายน 2567

นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ยังทำให้ห่วงโซ่อุปทานของสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เพราะเกิดการติดต่อและทำธุรกรรมระหว่างกลุ่มอาชญากรในหลายประเทศ และมีเทคนิคการดำเนินการ (Modus Operandi) ที่ปรับตัวต่อการควบคุมของศุลกากรได้อย่างรวดเร็ว และแนวปฏิบัติของศุลกากรที่เน้นการตรวจสอบสินค้าเข้ามากกว่าสินค้าออก ยังทำให้เกิดช่องโหว่และลดประสิทธิภาพของการสกัดกั้นการลักลอบขนส่งสินค้าเหล่านี้

อย่างไรก็ตาม กระบวนการข่าวกรองจากแหล่งข้อมูลเปิด (OSINT) สามารถเข้ามาส่งเสริมภารกิจ STCE ของศุลกากรได้ เพราะช่วยให้เกิดระบบข่าวกรองรอบด้านที่อาศัยทั้งข่าวกรองในลักษณะดั้งเดิม และข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยกระบวนการ OSINT เป็นประโยชน์ต่อภารกิจ STCE ใน 3 แง่มุม ดังนี้

1. การระบุรูปแบบการค้าสินค้าผิดกฎหมาย

กระบวนการ OSINT สามารถช่วยระบุแนวโน้มและรูปแบบการค้าสินค้าผิดกฎหมายได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น การติดตามเว็บไซต์สำหรับการค้าสินค้าควบคุม ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบข้อมูลการซื้อขายสารต้องห้าม สินค้าผิดกฎหมาย และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง โดยเจ้าหน้าที่สามารถติดตามคำสำคัญ (Keyword) หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมายเพื่อสืบหากิจกรรมและผู้ต้องสงสัย

ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเปิดยังช่วยในการสร้างข้อมูลความเสี่ยง (Risk Profile) ของการขนส่งสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ ซึ่งใช้เพียงข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ ได้แก่

- ข้อมูลผู้ตราส่ง (Consignor) ผู้รับตราส่ง (Consignee) และโครงสร้างบริษัท
- ข้อมูลสินค้า
- เส้นทางการค้า

- เขตการควบคุม (Jurisdiction) ที่เกี่ยวข้อง
- ประวัติทางการค้าของผู้ตราส่งและผู้รับตราส่ง
- ข้อมูลที่เป็นสาธารณะของใบอนุญาตให้ส่งออก (Export License)

2. การประเมินความเสี่ยง

องค์การศุลกากรโลก (WCO) ได้นำเสนอแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Assessment) ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ ซึ่งแนวทางส่วนใหญ่ต้องใช้ในการสืบหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเพื่อระบุสินค้าเสี่ยง เสริมการควบคุม เพิ่มประสิทธิภาพการเปิดตรวจไปจนถึงการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย (Post-Clearance Audit) ในกรณีนี้ ได้เสนอเทคนิคการสืบค้นและการวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1. **การเทียบสถิติในระดับมหภาคและจุลภาค (Macro-Micro Mirror Statistics)** คือ การหาความแตกต่างของข้อมูลที่สอดคล้องกันในข้อมูลระดับมหภาค เช่น ฐานข้อมูลการค้าระดับประเทศ ระดับภูมิภาค เทียบกับข้อมูลในระดับจุลภาคที่มาจากระดับผู้ประกอบการ ชุดข้อมูลทางการค้าทั้งสองระดับเป็นข้อมูลที่หายากและอาจมีค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล แต่เป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการสร้างข้อมูลความเสี่ยงและตรวจสอบหาสินค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับกิจกรรมผิดกฎหมาย

© Freepik

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการถ่ายลำ (Transshipment Analysis)

คือ การเน้นวิเคราะห์ข้อมูลการขนส่ง โดยการระบุความเสี่ยงของผู้ให้บริการขนส่ง และตัวแสดงที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มขนส่งจนถึงปลายทาง โดยควรให้ความสนใจกับการถ่ายลำ (Transshipment) และการส่งของกลับออกไปนอกราชอาณาจักร (Re-export) เป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับหลายท่าเรือและเสี่ยงต่อการสับเปลี่ยนเส้นทางสินค้าจากข้อมูลที่ระบุไว้ก่อนการขนส่ง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบครอบคลุม (Comprehensive Data Analysis)

คือ การใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลที่กว้างและหลากหลายของกระบวนการ OSINT ซึ่งช่วยให้เปรียบเทียบข้อมูลได้อย่างครอบคลุมตั้งแต่ฐานข้อมูลของรัฐ ฐานข้อมูลที่ผลิตจากผู้ใช้ กระดานสนทนา ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่สามารถใช้เครื่องมือช่วยวิเคราะห์ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เพื่อช่วยกรองข้อมูลที่มีความผิดปกติและอาจหลุดรอดไปจากกระบวนการหาข่าวกรองแบบปกติ การวิเคราะห์ในลักษณะช่วยเสริมความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของข่าวกรอง

4. การวิเคราะห์เครือข่าย (Network Analysis)

คือการนำข้อมูลความเสี่ยงที่รวบรวมได้มานำเสนอเป็นแผนภาพเครือข่าย (Network Visualization) เพื่อให้บุคลากรเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดงต่าง ๆ และประวัติการโอนเงินและการขนส่งสินค้าระหว่างกัน เพื่อให้เห็นรูปแบบการดำเนินการของผู้ต้องสงสัย

3. การเสริมความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทาน

การรักษาความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทานเป็นวัตถุประสงค์หลักของภารกิจ STCE ซึ่งจำเป็นต้องมีความร่วมมือระดับระหว่างประเทศ ในการนี้ WCO ได้ริเริ่มปฏิบัติการ Cosmo (Operation Cosmo) เพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะมาตั้งแต่ปี 2557 (2014) โดยได้รับความร่วมมือจากองค์การตำรวจอาชญากรรมระหว่างประเทศ (Interpol) สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) สำนักงานกิจการการลดอาวุธแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office for Disarmament Affairs: UNODA) ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) และองค์การห้ามอาวุธเคมี (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons: OPCW)

ปฏิบัติการ Cosmo ใช้การตั้งศูนย์ประสานงานเชิงปฏิบัติการ (Operational Coordination Unit: OCU) ณ กรุงบรัสเซลส์ เพื่อสนับสนุนการทำงานของประเทศที่เข้าร่วมและสื่อสารกันในระดับระหว่างประเทศ ซึ่งประสบความสำเร็จในการระบุการขนส่งสินค้าต้องสงสัย 140 ครั้ง และนำไปสู่การสืบสวนเชิงลึก 10 คดีความ จากนั้นได้ต่อยอดมาถึงระดับภูมิภาค เช่น ปฏิบัติการ Cosmo ในภูมิภาคอาเซียน (Operation ASEAN Cosmo) ในปี 2563 (2020) ปฏิบัติการ Cosmo ในภูมิภาคเมดิเตอร์เรเนียน (Operation Cosmo Mediterranean) ในปี 2566 (2023) และมีแนวโน้มที่จะต่อยอดโครงการต่อไปในอนาคต

กระบวนการ OSINT สามารถส่งเสริมปฏิบัติการ Cosmo ได้ด้วยการใช้ข้อมูลแบบ Real-Time จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกในแต่ละช่วงของปฏิบัติการ โดยเฉพาะในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงและส่งผลให้การตัดสินใจต่าง ๆ เกิดจากข้อมูลที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ การเชื่อมกระบวนการ OSINT เข้ากับปฏิบัติการ Cosmo และระบบการแบ่งปันข่าวกรอง CENcomm ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมประสิทธิภาพของการควบคุมสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ แต่ยังเป็นโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถเข้าถึงข่าวกรองที่มีคุณภาพเพื่อนำไปต่อยอดในการป้องกันและปราบปรามรูปแบบอื่น ๆ ด้วย

อ้างอิง

WCO. “Unlocking the value of Open-Source Intelligence (OSINT) in Customs Enforcement.”

https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/enforcement-and-compliance/activities-and-programmes/security-programme/osint-report_final.pdf?db=web. Accessed 10 September 2024.

บทวิเคราะห์ข้อดี ข้อด้อย และข้อเสนอแนะ สำหรับการใช้กระบวนการ OSINT ของบุคลากร

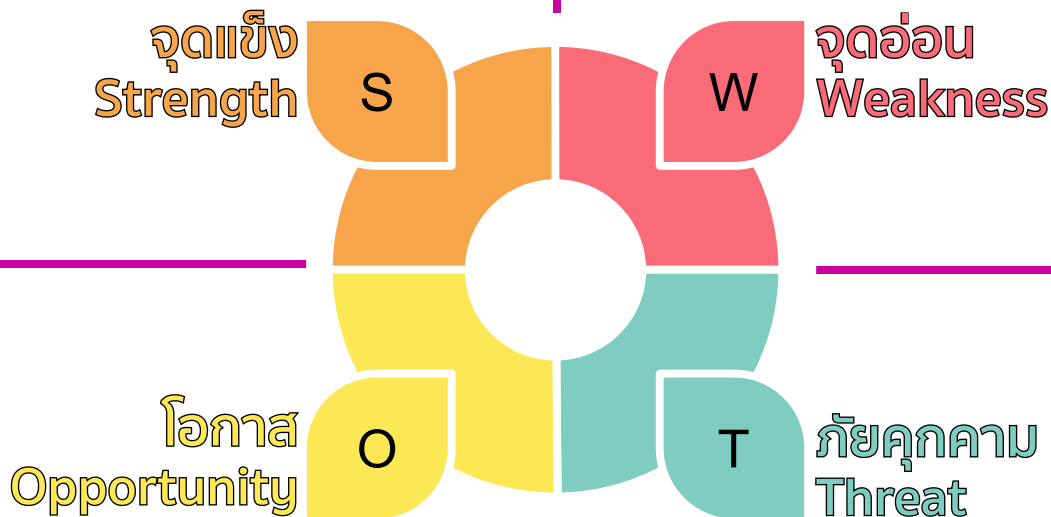

© Freepik

กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (OSINT) เป็นหนึ่งในเทคนิคด้านการป้องกันและปราบปรามของหน่วยงานใช้บังคับกฎหมาย ซึ่งแน่นอนว่าทุกเทคนิคย่อมมีข้อดีและข้อด้อยแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานจึงควรทำการวิเคราะห์แง่มุมต่าง ๆ ของกระบวนการ OSINT ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ หรือเป็นที่รู้จักในชื่อการวิเคราะห์ SWOT (Strength, Weakness, Opportunity, Threat: SWOT Analysis) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม จากการนำเทคนิคหรือแนวนโยบายใด ๆ ไปปรับใช้ สามารถนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้วิเคราะห์กระบวนการ OSINT ได้ดังนี้

- ความคุ้มค่าทางงบประมาณ
- การเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย
- การได้ข้อมูลแบบทันต่อเหตุการณ์ (Real-Time)
- แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ
- การระบุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

- การมีข้อมูลมากเกินไป
- ปัญหาความน่าเชื่อถือของข้อมูล
- การขัดกฎหมายความเป็นส่วนตัว
- แหล่งข้อมูลหนาแน่นเกินไป
- ข้อมูลที่ได้อาจกระจายกระจาย
- กลุ่มผู้กระทำผิดสามารถพัฒนาแนวทางปกปิดข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

- เพิ่มโอกาสตรวจจับการฉ้อฉล
- ส่งเสริมความมั่นคงในห่วงโซ่อุปทาน
- การจัดสรรทรัพยากรบุคคลมีประสิทธิภาพมากขึ้น (เช่น การจัดสรรเจ้าหน้าที่เปิดตรวจ และการลาดตระเวน)
- การระบุภัยคุกคามเชิงรุก
- การมีความร่วมมือกับหลายภาคส่วน
- ส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

- การปรับเปลี่ยนแนววิธีดำเนินการ (Modus Operandi) และการตั้งรับของผู้กระทำผิด
- ความเสี่ยงด้านความมั่นคงทางไซเบอร์
- กฎหมายเรื่องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลมีความเข้มงวดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- การมีงบประมาณและทรัพยากรบุคคลที่จำกัด

จุดแข็ง (S) ของกระบวนการ OSINT

กระบวนการ OSINT มีจุดแข็งหลายประการสำหรับการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามของศุลกากร โดยเฉพาะเมื่อการเข้าถึงข้อมูลส่วนใหญ่ใช้งบประมาณไม่สูง เพราะใช้ข้อมูลที่เข้าถึงได้จากหลายแหล่งข้อมูลสาธารณะ และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศมากขึ้น เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้ไม่ถือเป็นข้อมูลลับ อีกทั้ง ข้อมูลในกระบวนการ OSINT ยังมีความทันสมัยและสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แบบ Real-Time ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่การหาข่าวกรองด้วยวิธีการดั้งเดิมไม่สามารถทำได้

นอกจากนี้ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลได้หลายแหล่ง ในหลายรูปแบบ ทั้งข้อความ รูปแบบ วิดีโอ ข้อมูลระบุตำแหน่ง/สถานที่ ส่งผลให้เกิดการวิเคราะห์ข่าวกรองอย่างรอบด้านและหลายแง่มุม จึงทำให้ศุลกากรสามารถเตรียมพร้อมรับมือกับภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ได้เสมอ เมื่อข่าวกรองมีประสิทธิภาพ ทำให้ศุลกากรสามารถระบุเป้าหมายการตรวจสอบและการเปิดตรวจได้แม่นยำมากขึ้น

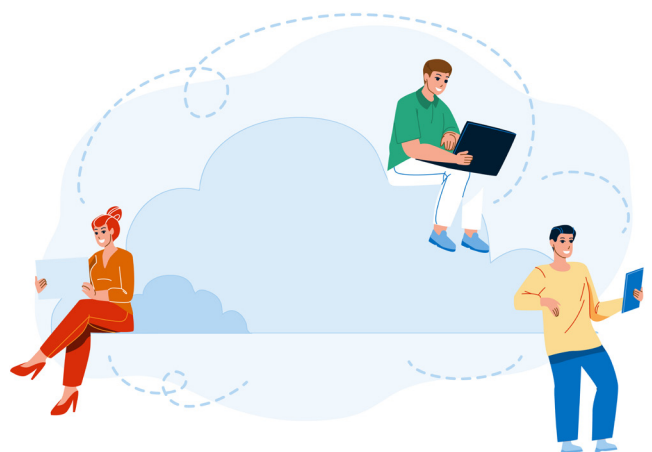
โอกาส (O) ของกระบวนการ OSINT

การเชื่อมกระบวนการ OSINT เข้ากับกระบวนการข่าวกรองของศุลกากรช่วยเพิ่มศักยภาพการตรวจสอบการฉ้อฉลและเสริมความมั่นคงในห่วงโซ่อุปทาน อีกทั้งช่วยให้หน่วยงานสามารถจัดสรรทรัพยากรบุคคลได้ดี เช่น การจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้ออกลาดตระเวนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งข้อมูลจากกระบวนการ OSINT จะช่วยให้ระบุเป้าหมายการลาดตระเวนได้แม่นยำ นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานที่หลากหลาย และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีและแนววิธีดำเนินงาน (Standard Operating Procedure: SOP) ด้านข้อมูลให้เหมาะสมต่อไป

จุดอ่อน (W) ของกระบวนการ OSINT

หน่วยงานศุลกากรอาจประสบปัญหาในการกรองและคัดเลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ทันสมัยและเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลที่ชำนาญมาจัดการข้อมูลเหล่านี้ หน่วยงานควรลงทุนในกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากข้อมูลพื้นฐานข้อมูลเปิดอาจถูกควบคุมและถูกจงใจสร้างขึ้นแบบเท็จโดยผู้กระทำความผิด ยิ่งไปกว่านั้น เจ้าหน้าที่ยังต้องให้ความสำคัญกับกฎหมายความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ซึ่งการหาข้อมูลข่าวกรองนั้นมีความเสี่ยงอย่างมากที่จะไปละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งานในแพลตฟอร์มต่าง ๆ สังเกตได้ว่าแม้ว่ากระบวนการ OSINT จะใช้การลงทุนในการเข้าถึงข้อมูลต่ำ แต่หน่วยงานก็ต้องมาลงทุนในทักษะบุคลากรเทคโนโลยีสืบค้นและตรวจสอบข้อมูล และระบบการติดตามข้อมูล

ข้อมูลที่เข้าถึงได้จากกระบวนการ OSINT ที่มีอยู่หลายแหล่งและหลายรูปแบบก็เป็นจุดอ่อน เนื่องจากการรวบรวมข้อมูลหลายรูปแบบเข้าด้วยกันเพื่อสรุปเป็นข่าวกรองขึ้นเดียวนั้นเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ใช้เวลานานและมีค่าใช้จ่ายสูง ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ฝึกฝนการสืบค้นและจัดการข้อมูลจนชำนาญแล้ว ผู้กระทำความผิดก็สามารถคิดหาวิธีการตั้งรับและหลบเลี่ยงการตรวจหาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ได้อยู่เสมอ โดยพบวิธีการหลบเลี่ยงโดยการใช้ช่องทางการสื่อสารแบบเข้ารหัส (Encrypted Communication Channel) เว็บไซต์ระดับลึก (Deep Web) และวิธีการปกปิดข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ

© chickenbugagashenka, Freepik

ภัยคุกคาม (T) จากกระบวนการ OSINT

กระบวนการ OSINT สามารถสร้างภัยคุกคามให้แก่หน่วยงานตุลาการได้ โดยเฉพาะภัยคุกคามที่เกิดขึ้นจากการตอบโต้หรือตั้งรับจากกลุ่มผู้กระทำความผิดซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางไซเบอร์โดยตรง ผู้กระทำความผิดอาจใช้การผลิตข้อมูลเท็จ ตั้งเครื่องมือป้องกันและโจมตีทางไซเบอร์ ต่อระบบของหน่วยงานตุลาการด้วยไวรัส การเจาะระบบ (Hacking) และวิธีการอื่น ๆ และในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ประชาชนให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวทางข้อมูล (Data Privacy) มากขึ้น จึงทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความเข้มงวด ตุลาการจึงต้องเพิ่มความระมัดระวังในการสืบค้นข้อมูล และอาจเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างจำกัด อีกทั้งมีภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับการขาดแคลนทรัพยากรการเงินและบุคลากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกระบวนการข่าวกรองได้อย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้กระบวนการ OSINT ของตุลาการ

1. การมีกรอบนโยบายและการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

ปัจจัยความสำเร็จขั้นแรกของกระบวนการ OSINT คือ การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารของหน่วยงาน โดยฝ่ายบริหารควรมีความเข้าใจประโยชน์และข้อจำกัดของฐานข้อมูลเปิดอย่างรอบด้าน และกระบวนการ OSINT จำเป็นต้องได้รับงบประมาณที่เพียงพอในการจัดหาอุปกรณ์และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพราะถึงแม้ว่าจะสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลส่วนใหญ่ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ก็ควรมีอุปกรณ์วิเคราะห์ข้อมูลที่ช่วยกลั่นกรองและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ หน่วยงานควรมีกรอบนโยบายเฉพาะสำหรับกระบวนการข่าวกรองรูปแบบนี้ ทั้งในแง่ของขอบเขตการใช้ข้อมูล จุดประสงค์ของข่าวกรอง และหลักการด้านจริยธรรมที่เคารพหลักความเป็นส่วนตัวและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ความระมัดระวังในประเด็นกฎหมาย

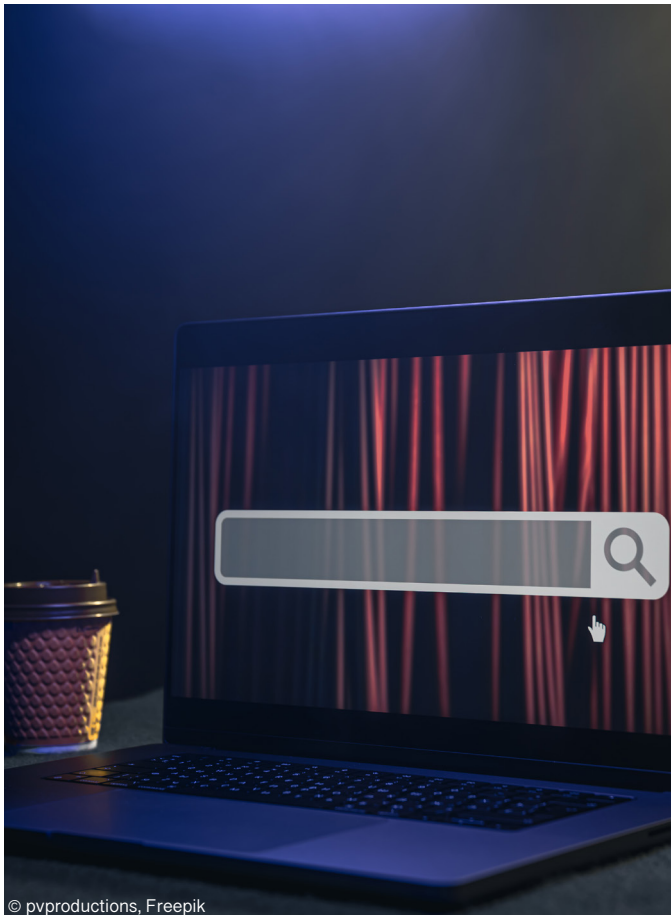
กระบวนการ OSINT เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายที่มีความซับซ้อนหลายฉบับ โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยความเป็นส่วนตัวของข้อมูล กฎหมายข่าวกรอง และกฎหมายด้านการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร ซึ่งตุลาการควรระมัดระวังและดำเนินกิจกรรมโดยไม่ละเมิดหลักกฎหมายเหล่านี้ ซึ่งแน่นอนว่า การเก็บข้อมูลที่เข้าถึงได้โดยสาธารณะย่อมสร้างความกังวลด้านความเป็นส่วนตัวแก่สาธารณชน ตุลาการจึงต้องพยายามสร้างสมดุลระหว่างการหาข่าวกรองและการรักษาสิทธิความเป็นส่วนตัวของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถใช้แนวทางดังต่อไปนี้

- **การรับคำปรึกษาทางกฎหมาย** โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องตรวจสอบนโยบายและแนวปฏิบัติของกระบวนการ OSINT เพื่อรับประกันว่าแนวปฏิบัตินี้ไม่ละเมิดข้อกฎหมาย ซึ่งควรรับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะกฎหมายด้านข้อมูลมีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่บ่อยครั้ง
- **การกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน** ซึ่งกำหนดตามขอบเขตทางกฎหมายและหลักจริยธรรม
- **การทำข้อมูลให้เป็นนิรนาม (Data Anonymization)** ตุลาการสามารถนำข้อมูลมาทำให้เป็นนิรนาม กล่าวคือ ทำให้ข้อมูลเหล่านั้นไม่สามารถบ่งชี้ตัวบุคคลและช่วยให้ไม่พบข้อมูลที่เปราะบางหรือข้อมูลที่ละเมิดความเป็นส่วนตัว
- **การฝึกอบรมทางจริยธรรม** เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และมีความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเปิด
- **การมีความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ** ตุลาการควรสร้างความโปร่งใสต่อสาธารณชนว่าข้อมูลข่าวกรองที่รวบรวมมาได้มีวัตถุประสงค์ใด และดำเนินการมาอย่างถูกกฎหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน และหน่วยงานที่รับเอาข้อมูลข่าวกรองนี้ไปปฏิบัติการต่อ

3. การมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล

หนึ่งในเทคนิคของกระบวนการ OSINT คือ การสร้างตัวตนแฝง (Persona) ในสื่อ Social Media เพื่อเก็บข้อมูล ซึ่งเทคนิคดังกล่าว จำเป็นต้องมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- **การมีกรอบนโยบายที่อนุญาตให้สร้างตัวตนแฝง** คือ การกำหนดกรอบนโยบายที่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่สร้างบัญชีผู้ใช้เพื่อแฝงตัวเก็บข้อมูลในสื่อ Social Media และกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องรักษาความลับและห้ามเปิดเผยวัตถุประสงค์ของภารกิจ
- **การฝึกอบรม** เพื่อให้เจ้าหน้าที่รู้เทคนิคการเก็บข้อมูล การสร้างตัวตนที่น่าเชื่อถือ และสามารถรักษาตัวตนนั้นไว้ตลอดระยะเวลาของภารกิจ
- **การใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม** เทคนิคนี้ต้องใช้อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์ที่ตัดขาดจากเซิร์ฟเวอร์ของหน่วยงาน หรือขาดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายของบุคลากร

© pvproductions, Freepik

4. การคัดเลือกและพัฒนาเจ้าหน้าที่อย่างเหมาะสม

กระบวนการ OSINT จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความสามารถทั้งในแง่ของการใช้ภาษา การวิเคราะห์ข่าวกรองทางไซเบอร์ ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคข้อมูล และความตระหนักรู้เรื่องความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งล้วนเป็นคุณสมบัติที่หาได้ยากในขั้นการรับสมัครหรือการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ ยิ่งไปกว่านั้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยียังส่งผลให้เจ้าหน้าที่ต้องพัฒนาทักษะของตนอย่างต่อเนื่อง การฝึกฝนเจ้าหน้าที่ให้รับมือกับความท้าทายต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เช่นกัน หน่วยงานบุคลากรควรใช้ยุทธศาสตร์พัฒนาเจ้าหน้าที่ ดังนี้

- **โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อย่างรอบด้าน** คือ การวางแผนฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล มีความรู้ครอบคลุมทุกภารกิจของกระบวนการ OSINT อาทิ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ความปลอดภัย ระหว่างการปฏิบัติงาน การเข้ารหัส และหลักจริยธรรม
- **การพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง** เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และกระบวนการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางเทคโนโลยี ซึ่งควรเป็นการฝึกอบรมที่ให้การรับรองระดับความสามารถของเจ้าหน้าที่ และควรมุ่งเน้นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
- **การสร้างความร่วมมือและวัฒนธรรมแบ่งปันข้อมูล (Information-sharing Culture)** เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวปฏิบัติ และพัฒนาการล่าสุดของกระบวนการ OSINT จากหน่วยงานในประเทศ และบุคลากรในต่างประเทศ เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะของเจ้าหน้าที่ และยกระดับผลสัมฤทธิ์การป้องกันและปราบปรามทางบุคลากรในระดับระหว่างประเทศ

ข้อสรุป

กระบวนการข่าวกรองจากฐานข้อมูลเปิด (OSINT) เป็นการรับมือกับความท้าทายด้านการป้องกันและปราบปรามของศุลกากรในโลกยุคดิจิทัล กระบวนการนี้มีความคุ้มค่าทางงบประมาณและสามารถปรับใช้กับกระบวนการข่าวกรองแบบดั้งเดิมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะและมีลักษณะ Real-Time ซึ่งช่วยให้ศุลกากรสามารถระบุเป้าหมายความเสี่ยงได้แม่นยำ อย่างไรก็ตาม กระบวนการนี้ก็สร้างความเสี่ยงต่อหน่วยงานของศุลกากรในด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ และมีความซับซ้อนในการจัดการและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การส่งเสริมทักษะของเจ้าหน้าที่และการใช้เทคโนโลยีตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม

เมื่อภูมิทัศน์ทางเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ศุลกากรยิ่งต้องมีความคล่องตัวและปรับตัวกับโลกยุคดิจิทัลได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลและรับมือกับความท้าทายใหม่ได้อย่างรัดกุม ซึ่งกระบวนการ OSINT เป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้องค์กรก้าวหน้าไปได้ด้วยข้อมูลและเทคโนโลยี ในการนี้ กรมศุลกากรได้จัดตั้งศูนย์ประมวลผลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร (Customs Intelligence Center: CIC) เพื่อติดตามข่าวกรองจากฐานข้อมูลแหล่งต่าง ๆ อีกทั้งกองสืบสวนและปราบปราม (กสป.) ได้ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลเปิดในงานด้านการป้องกันและปราบปรามมาโดยตลอด จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลในจดหมายข่าวศุลกากรฉบับนี้จะช่วยส่งเสริมการทำงานดังกล่าวให้ยังมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อ้างอิง

WCO. "Unlocking the value of Open-Source Intelligence (OSINT) in Customs Enforcement."

<https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/enforcement-and-compliance/activities-and-programmes/security-programme/osint->

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

เยอรมนียกระดับมาตรการควบคุมพรมแดนเพื่อแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ หวั่นกระทบสิทธิการเคลื่อนย้ายเสรีในเขตเชงเกน

เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2567 (2024) รัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีประกาศยกระดับมาตรการควบคุมพรมแดนและการตรวจคนเข้าเมืองชั่วคราว โดยจะมีการตั้งจุดตรวจบริเวณชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ราชอาณาจักรเบลเยียม ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ราชอาณาจักรโปแลนด์ และสาธารณรัฐออสเตรีย มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2567 (2024) เป็นเวลา 6 เดือน เพื่อแก้ไขปัญหาตัวเลขผู้อพยพที่พุ่งสูงและเหตุก่อการร้ายที่เกิดจากผู้แสวงหาที่ลี้ภัย (Asylum Seeker)

มาตรการนี้ได้เข้ามาเสริมการควบคุมพรมแดนที่เยอรมนีดำเนินการอยู่แล้วกับพรมแดนที่ติดกับ สาธารณรัฐออสเตรีย สาธารณรัฐเช็ก สาธารณรัฐโปแลนด์ และสมาพันธรัฐสวิส ซึ่งจะส่งผลให้เยอรมนีมีการตั้งจุดควบคุมพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้านครบทุกประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศในเขตการเคลื่อนย้ายเสรีเชงเกน (Schengen Area) โดยวางแผนจะให้อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นในการปฏิเสธและกักกันผู้อพยพได้ทันทีบริเวณชายแดน

ในปี 2566 (2023) เยอรมนีมีผู้แสวงหาที่ลี้ภัยมากกว่า 350,000 ราย ซึ่งเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50 ของตัวเลขในปีก่อนหน้า โดยผู้แสวงหาที่ลี้ภัยส่วนใหญ่มาจากสาธารณรัฐอาหรับซีเรีย สาธารณรัฐตุรกี และสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน และเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2567 (2024) เกิดเหตุก่อการร้าย ที่ผู้แสวงหาที่ลี้ภัยชาวซีเรียใช้มีดไล่ทำร้ายผู้ร่วมงานเทศกาลในเมือง Solingen เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 3 ราย เหตุการณ์เหล่านี้ได้เพิ่มความนิยมของการเมืองฝ่ายขวาจัดและกระแสดต่อต้านผู้อพยพ จนนำมาซึ่งการยกระดับมาตรการครั้งนี้

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

นอกจากนี้ ประเทศเพื่อนบ้านของเยอรมนีได้เริ่มออกมาตรการในลักษณะเดียวกันเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อพยพที่ถูกปฏิเสธจากเยอรมนีและผู้อพยพจากประเทศอื่น ๆ ทะลักเข้ามาในประเทศของตน เช่น ออสเตรีย ประกาศว่าจะไม่รับผู้อพยพที่ถูกปฏิเสธจากเยอรมนี และเสริมการควบคุมชายแดนกับสาธารณรัฐสโลวัก สาธารณรัฐสโลวีเนีย และสาธารณรัฐฮังการี เพื่อป้องกันผู้อพยพจากสงครามในยูเครน และฝรั่งเศสได้ประกาศตั้งจุดตรวจชายแดนกับประเทศเชงเกนไปจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2567 (2024) เหตุการณ์นี้จึงส่งผลให้สิทธิการเคลื่อนย้ายเสรีในเขตเชงเกนสั้นลง และกระทบคุณค่าด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่สหภาพยุโรป (EU) ยึดถืออย่างมีนัยยะสำคัญ

อ้างอิง

Maziar Motamedi. "Why is Germany Imposing More Restrictions on its Borders?" Al Jazeera.

<https://www.aljazeera.com/news/2024/9/10/why-is-germany-imposing-more-restrictions-on-its-borders>.

Accessed 13 September 2024.

RFI. "EU Countries Tighten Border Checks Amid Security and Migration Fears." <https://www.rfi.fr/en/international/20240912-eu-countries-tighten-border-checks-amid-security-and-migration-fears>. Accessed 13 September 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ข้อพิพาทด้านราคาศุลกากรของบริษัท Nike กับศุลกากรเบลเยียม มูลค่าความเสียหายมากกว่า 1.5 พันล้านยูโร

เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2567 (2024) กองตรวจสอบภาษีพิเศษ (Special Tax Inspectorate: STI) ประจำกระทรวงการคลังราชอาณาจักรเบลเยียม และศุลกากรเบลเยียม ยื่นฟ้องร้องต่อบริษัท Nike ซึ่งเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายอุปกรณ์กีฬารายใหญ่ของโลก ในข้อหาการหลบเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และอากรขาเข้า (Import Duty) จากการสำแดงราคาศุลกากรที่ต่ำกว่าความเป็นจริง โดยกล่าวหาว่าบริษัท Nike ไม่ได้สำแดงราคาขายขั้นสุดท้าย (Last Sale) การฟ้องร้องครั้งนี้มีการเรียกร้องค่าเสียหายและค่าปรับรวมมากกว่า 1.5 พันล้านยูโร

บริษัท Nike มีศูนย์กระจายสินค้าอยู่ที่เมือง Laakdal ในเบลเยียม ซึ่งเป็นจุดที่บริษัทจะนำเข้าสินค้าที่ผลิตนอกสหภาพยุโรป (EU) มาพักไว้เพื่อกระจายไปยังจุดจำหน่ายสินค้าอื่น ๆ ใน EU ภูมิภาคตะวันออกกลาง และแอฟริกา ทั้งนี้ ก่อนที่สินค้าจะเข้ามาถึงเบลเยียมนั้น ได้ถูกขนส่งผ่านจุดส่งต่อสินค้า (Transit Station) หลายจุด และบริษัทที่ส่งต่อสินค้าเหล่านี้ล้วนเป็นบริษัทในเครือ Nike ทั้งสิ้น โดยการขนส่งผ่านจุดส่งต่อแต่ละจุดได้เพิ่มมูลค่าของสินค้าขึ้นทุกครั้ง แต่เมื่อสินค้ามาถึงเบลเยียม ผู้นำเข้ากลับสำแดงราคาศุลกากรที่เป็นราคาขายระหว่างผู้ส่งออกและผู้นำเข้าในขั้นแรก (First Sale) แทนที่จะสำแดงราคาขายขั้นสุดท้าย (Last Sale) ที่รวมมูลค่าที่เพิ่มขึ้นมาจากการส่งต่อสินค้าในแต่ละครั้ง ศุลกากรเบลเยียมได้ตั้งข้อสังเกตว่าบริษัท Nike ได้ชำระภาษีอากรต่ำกว่าที่ควรโดยใช้วิธีการเช่นนี้มาตั้งแต่ปี 2561 (2018)

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ประเด็นเรื่องราคาศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับราคาขายในขั้นแรก (First Sale) และราคาขายขั้นสุดท้าย (Last Sale) นั้นเป็นที่ถกเถียงกันมาอย่างต่อเนื่อง เพราะแต่เดิมมีการอนุญาตให้ใช้ราคา First Sale เป็นราคาศุลกากรได้ แต่เปลี่ยนให้มาสำแดงราคา Last Sale ตั้งแต่ปี 2559 (2016) หลังการออกกฎหมายศุลกากรสหภาพยุโรป (Union Customs Code: UCC) ซึ่งหน่วยงานศุลกากรหลายแห่งยังคงตีความขอบเขตและคำนิยามของราคา Last Sale ที่แตกต่างกันและสร้างความสับสนแก่ผู้ประกอบการเรื่อยมา อาทิ การตั้งคำถามว่าจุดสิ้นสุดของราคา Last Sale นั้นให้ยึดตามบัญชีราคาสินค้าจากการขายขั้นสุดท้ายก่อนที่สินค้าจะเข้ามาในเขต EU (Last Physical Sale) หรือให้คิดมูลค่าของสินค้าในขณะที่ยังไม่ถูกตรวจสอบโดยศุลกากร ซึ่งยังคงไม่มีคำตอบแน่ชัด

นอกจากนี้ ยังมีข้อพิพาทด้านราคาศุลกากรที่คล้ายกันระหว่างบริษัทผู้จำหน่ายเสื้อผ้า Massimo Dutti และศุลกากรราชอาณาจักรสเปน ในกรณีนี้ บริษัท Massimo Dutti ได้นำเข้าสินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตในสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยได้ขนส่งสินค้ามายังสเปนโดยตรง สินค้าบางส่วนจะถูกนำไปจำหน่ายในตลาด EU ทันทีหลังการนำเข้า แต่สินค้าที่เหลือถูกเก็บไว้ในคลังสินค้าของศุลกากร (Customs Warehouse) เพื่อรอการส่งต่อหรือเพื่อพักสินค้าไว้ด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในกรณีนี้ ผู้นำเข้าได้สำแดงด้วยราคา First Sale ของสินค้าทั้งหมด แต่ศุลกากรสเปนปฏิเสธ โดยระบุว่าผู้นำเข้าควรต้องสำแดงด้วยราคาซึ่งรวมมูลค่าที่เพิ่มจากค่าใช้จ่ายในคลังสินค้าด้วย

กรณีดังกล่าว กลายเป็นข้อถกเถียงจนถึงขั้นการฟ้องร้องในระดับศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรป (Court of Justice of the European Union) และมีการขอคำวินิจฉัยเกี่ยวกับขอบเขตของ “การขายเพื่อการส่งออก (Sale for Export)” ว่าจะถือให้การส่งออกสมบูรณ์และให้เอาราคาในจุดสุดท้ายนั้นมาเป็นราคาศุลกากร เมื่อสินค้าเข้ามาถึงเขตประเทศปลายทาง (Geographically) ถึงแม้ว่าจะมาถึงยังคลังสินค้าและยังไม่มีผู้ซื้อชัดเจน หรือ เมื่อสินค้าถูกขายไปยังผู้ซื้อ/ผู้นำเข้า (Commercially) เพราะในปัจจุบันสินค้าที่นำเข้ามายังคลังสินค้าเพื่อรอการจำหน่ายและยังไม่มีผู้ซื้อที่ชัดเจนอยู่ในสถานะที่คลุมเครือและสร้างความซับซ้อนในการกำหนดราคาศุลกากร

อ้างอิง

Marie Van Oost. “Europese Douanewetgeving Leidt tot Fiscale Discussies” De Tijd. <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/algemeen/europese-douanewetgeving-lokt-fiscale-discussies-uit/10564590.html>. Accessed 18 September 2024.

Made-In. “Fiscus en Douane eisen 1,5 Miljard van Nike.” <https://www.made-in.be/limburg/fiscus-en-douane-eisen-15-miljard-van-nike/>. Accessed 19 September 2024.

ศุลกากรสหรัฐออกคำเตือนห้ามใช้คำอธิบายสินค้าคลุมเครือ ในสินค้าทางอากาศ เดินหน้ามาตรการเพิ่มความเข้มงวดต่อการนำเข้า

เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2567 (2024) หน่วยงานศุลกากรและป้องกันชายแดนสหรัฐอเมริกา (U.S. Customs and Border Protection: CBP) ออกประกาศเตือนผู้ให้บริการขนส่งทางอากาศลดการใช้คำอธิบายสินค้าที่คลุมเครือในระบบการส่งข้อมูลสินค้าล่วงหน้า (Air Cargo Advance Screening: ACAS) โดยจะเริ่มการตรวจสอบคำอธิบายสินค้าอย่างเข้มงวดตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2567 (2024) จะส่งผลให้สินค้าอาจถูกปฏิเสธการนำเข้าหากไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด

ในการนี้ CBP ระบุว่าสินค้าทางอากาศจำนวนมากที่มีคำอธิบายสินค้าไม่ชัดเจน เช่น การใช้คำว่า “ของขวัญ (Gift)” “ของจำเป็นในชีวิตประจำวัน (Daily Necessity)” “อุปกรณ์เสริม (Accessory)” “ชิ้นส่วน (Parts)” และ “ส่วนประกอบ (Consolidated)” ซึ่งไม่เพียงพอต่อการกำหนดการควบคุมทางศุลกากรที่เหมาะสม และได้กำหนดรูปแบบและตัวอย่างคำอธิบายสินค้าที่ถูกต้องในเว็บไซต์ <https://shorturl.at/a1N1o>

การประกาศเตือนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการเพิ่มความเข้มงวดต่อการนำเข้าของ CBP โดยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2567 (2024) มีความพยายามลดจำนวนสินค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) โดยการตัดสิทธิตัวตนออกของหลายรายการในการเข้าทดสอบโครงการ Entry Type 86 (Entry Type 86 Test Programme) ซึ่งเป็นระบบใหม่สำหรับส่งข้อมูลล่วงหน้าของสินค้ามูลค่าต่ำกว่า 800 ดอลลาร์สหรัฐ ที่ไม่ต้องเสียอากร (de minimis) และมีการกักสินค้ามูลค่าต่ำบริเวณพรมแดน ไปจนถึงการยกเลิกเที่ยวบินการขนส่งสินค้าหลายครั้ง

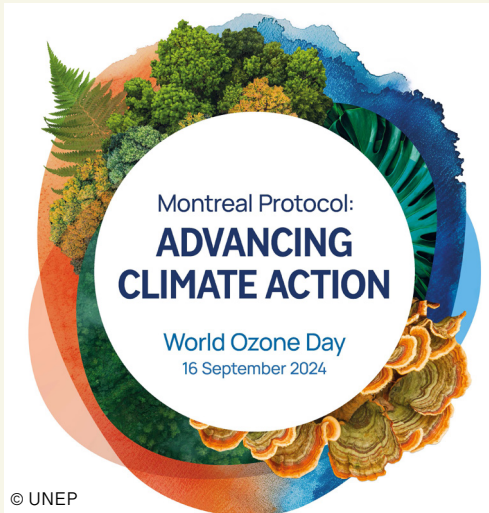
สหรัฐอเมริกากำลังประสบปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำเช่นเดียวกับหลายประเทศ โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกานำเข้าสินค้า de minimis เพิ่มขึ้นจากเดิมเฉลี่ยปีละ 140 ล้านชิ้น มาเป็นมากกว่า 1 พันล้านชิ้น สร้างความกังวลด้านการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากร โดยเฉพาะเมื่อสหรัฐอเมริกากำลังประสบปัญหาจากยาเสพติดเฟนทานิล (Fentanyl) อย่างแพร่หลาย รัฐบาลของประธานาธิบดี Joe Biden จึงได้ให้ความสนใจกับมาตรการควบคุมสินค้า E-Commerce ซึ่งแน่นอนว่ามาตรการเหล่านี้ได้สร้างความยากลำบากให้แก่ผู้ให้บริการขนส่งหลายราย

อ้างอิง

Damian Brett. “US Customs Clamps Down on Vague Cargo Descriptions.” Air Cargo News. <https://www.aircargonews.net/policy/us-customs-clamps-down-on-vague-cargo-descriptions/>. Accessed 20 September 2024.

WCO ย้ำความสำคัญของศุลกากร ในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เนื่องในวันโอโซนโลก

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2567 (2024) เป็นวันโอโซนโลก (World Ozone Day) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องภารกิจของพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยสารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (The Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer) ในการลดการใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (Ozone Depleting Substance: ODS) สารไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (Hydrofluorocarbons: HFCs) และสารที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนอื่น ๆ ซึ่งในปีนี้มีคำขวัญว่า “Montreal Protocol: Advancing Climate Action” เพื่อการระดมความร่วมมือในการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ซึ่งศุลกากรเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ

ในการนี้ องค์การศุลกากรโลก (WCO) ได้ร่วมตอกย้ำความสำคัญของพิธีสารมอนทรีออลด้วยโดยศุลกากรได้สกัดกั้นสาร ODS และ HFCs ที่ขนส่งข้ามพรมแดนอย่างผิดกฎหมายมาอย่างต่อเนื่องภายใต้ความร่วมมือในปฏิบัติการ DEMETER ที่ในปี 2566 (2023) มีศุลกากรจาก 106 ประเทศเข้าร่วม นำไปสู่การตรวจยึดสาร ODS และ HFCs จำนวน 130,390.6 กิโลกรัม และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 575 ชิ้น ซึ่งเป็นการตรวจยึดที่เพิ่มมากขึ้นจากปี 2565 (2022) ถึงร้อยละ 420

ความสำเร็จของปฏิบัติการดังกล่าว เกิดขึ้นจากความร่วมมือของศุลกากร สำนักงานประสานงานการข่าวทางศุลกากรขององค์การศุลกากรโลกประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Regional Intelligence Liaison Office for Asia and the Pacific: RILO A/P) และหน่วยงาน OzonAction ของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) นอกจากนี้ ระบบฮาร์โมนाइซ์ (Harmonized System: HS) ของ WCO ยังช่วยให้ศุลกากรติดตามสินค้าควบคุมของพิธีสารมอนทรีออลให้มีการขนส่งและซื้อขายอย่างถูกต้องตามเงื่อนไขของพิธีสาร ในการนี้ WCO ยังมีความพร้อมที่จะพัฒนาความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืนของโลกต่อไป

อ้างอิง

WCO. “World Ozone Day 2024: The Montreal Protocol – Advancing Climate Mitigation Through Customs Action.”

<https://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2024/september/world-ozone-day-2024-the-montreal-protocol-advancing-climate-mitigation-through-customs-action.aspx>. Accessed 18 September 2024.

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทย
ประจำกรุงบรัสเซลส์ ครั้งที่ 5/2567

เมื่อวันที่ 5-7 กันยายน 2567 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นายภิสรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทยประจำกรุงบรัสเซลส์ ครั้งที่ 5/2567 พร้อมด้วยหัวหน้าสำนักงานข้าราชการและเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต สำนักงานทีมประเทศไทยที่อยู่ในกรุงบรัสเซลส์และสำนักงานที่มีเขตอาณาครอบคลุมเบลเยียมและลักเซมเบิร์ก ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยมีนางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน

ในวันที่ 5 กันยายน 2567 ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2567 และรับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานะล่าสุดของการเมืองของเบลเยียม พัฒนาการสำคัญในสหภาพยุโรป ภายหลังการเลือกตั้งสภายุโรปเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2567 โดยอัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานของสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ และแผนการดำเนินงานของสำนักงานประจำปีงบประมาณ 2568

นอกจากนี้ วันที่ 6 กันยายน 2567 ทีมประเทศไทยได้ไปดูงาน ณ ท่าเรือ Antwerp-Bruges เมือง Antwerp ซึ่งวิทยากรได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของท่าเรือซึ่งเป็นท่าเรือที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของ EU และมีเป้าหมายที่จะเป็นศูนย์กลางการขนส่งพลังงานสีเขียว (Green Energy) เช่น ไฮโดรเจน เมทานอล ภายในปี 2573 (2030) โดยปัจจุบัน ได้อุทิศให้พื้นที่ส่วนหนึ่งของท่าเรือเป็น “NextGen District” เพื่อให้บริษัทต่าง ๆ เข้ามาทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

ต่อมา ทีมประเทศไทยเดินทางไปยัง Living Lab Agrifood Technology ภายใต้สถาบันการวิจัยการเกษตร การประมง และอาหารแห่งแคว้นเฟลันเดอร์ส (Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food: ILVO) ณ เมือง Merelbeke เพื่อรับชมการสาธิตหุ่นยนต์เพื่อการเกษตร และรับทราบโอกาส/ความท้าทายของการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเกษตรสีเขียวในแคว้นเฟลันเดอร์ส จากนั้น ที่ประชุมได้สรุปผลและร่วมกันทำบุญถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ในวันที่ 7 กันยายน 2567

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมระหว่างสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์
และสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์

วันที่ 16 กันยายน 2567 สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ และสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์ จัดการประชุมระหว่างสำนักงานเพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยงาน โดยมีนางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และ นางสาวสิริบุษย์ อึ้งภากรณ์ อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) เป็นประธาน ณ สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงบรัสเซลส์

ในการนี้ นายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) ได้นำเสนอนโยบายสหภาพยุโรป (EU) ต่อประเด็นความร่วมมือทางศุลกากรและความช่วยเหลือทางการบริหารซึ่งกันและกัน (International Customs Co-operation and Mutual Administrative Assistance Agreement) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของ EU ในการสร้างสมดุลระหว่างการเปิดเสรีทางการค้าของ EU กับประเทศหุ้นส่วนทางการค้า

จากนั้น นางสาวชญานุช เกลี้ยงพิบูลย์ นักวิชาการศุลกากรชำนาญการ ผู้รับทุนรัฐบาลเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การปฏิบัติงานในต่างประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 นำเสนอผลการวิจัยเรื่อง “Assessing the Necessity of Integrating Remanufactured Goods Provisions in Regional Trade Agreements: Considerations and Implications for Thailand” ซึ่งอธิบายความสำคัญของข้อบทที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ใช้แล้วมาปรับปรุงสภาพให้เหมือนของใหม่ (Remanufactured Goods) ในความตกลงการค้าระหว่างประเทศ

ในโอกาสนี้ นายคณพล วงศ์ใหญ่ ที่ปรึกษา (ฝ่ายการพาณิชย์) นำเสนอหัวข้อเรื่อง “สถานการณ์และมาตรการทางการค้าของ EU” โดยเน้นไปที่มาตรการในช่วงการดำรงตำแหน่งของ Ms. Ursula von der Leyen ประธานคณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ในสมัยที่ 2 ที่ยังคงให้ความสำคัญกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (European Green Deal) และมีนโยบายปกป้องผู้ประกอบการภายในภูมิภาคและเพิ่มดุลการค้ากับต่างประเทศที่ชัดเจนมากขึ้น

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

งานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสวันชาติสาธารณรัฐเกาหลี

วันที่ 17 กันยายน 2567 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมงานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสวันชาติสาธารณรัฐเกาหลี ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลี ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยมี H.E. Mr. RYU Jeonghyun เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำราชอาณาจักรเบลเยียม สหภาพยุโรป (EU) และองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) เป็นประธาน

ในการนี้ มีแขกผู้มีเกียรติเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก อาทิ Mr. Ian Saunders เลขาธิการองค์การศุลกากรโลก (WCO) นางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ และผู้แทนศุลกากรของประเทศต่าง ๆ

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

พิธีปิดการฝึกอบรม APEC Seminar on Container Terminal Management 2024

เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2567 นางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ มอบหมายให้สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยนายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมพิธีปิดการฝึกอบรม APEC Seminar on Container Terminal Management ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ Antwerp Flanders Port Training Center (APEC) จัดร่วมกับท่าเรือ Antwerp เพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ท่าเรือจากประเทศต่าง ๆ ในด้านการบริหารจัดการท่าเรือ ระหว่างวันที่ 9 – 20 กันยายน 2567

การฝึกอบรมนี้ได้ถ่ายทอดประสบการณ์การจัดการตู้คอนเทนเนอร์ของท่าเรือ Antwerp ที่กำลังประสบปัญหาการเพิ่มขึ้นของตู้คอนเทนเนอร์เช่นเดียวกันกับท่าเรือทั่วโลก ซึ่งทำให้ท่าเรือไม่มีความสามารถในการรองรับและจัดการตู้คอนเทนเนอร์เหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ท่าเรือ Antwerp แก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการเพิ่มพื้นที่จัดการตู้คอนเทนเนอร์ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงข้อมูลสินค้าเพื่อรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกการค้าให้ได้มากที่สุด

ในโอกาสนี้ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) ได้ร่วมแสดงความยินดีกับผู้แทนจากท่าเรือแห่งประเทศไทย 2 ราย ที่ได้สำเร็จการฝึกอบรมในครั้งนี้ด้วย

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทยสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงโคเปนเฮเกน ครั้งที่ 1/2567

วันที่ 19 กันยายน 2567 นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุง โคเปนเฮเกน ครั้งที่ 1/2567 ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงกรุงโคเปนเฮเกน โดยมี นางศิริลักษณ์ นิยม เอกอัครราชทูต ณ กรุงโคเปนเฮเกน เป็นประธาน

ที่ประชุมได้หารือแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานทีมประเทศไทยในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเดนมาร์ก และไทยกับลิทัวเนีย ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้รายงานภาพรวมความเคลื่อนไหวที่สำคัญขององค์การศุลกากรโลก (WCO) ความคืบหน้าการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป และข้อเสนอการปรับปรุงพิกัดศุลกากรให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

นอกจากนี้ เอกอัครราชทูต ณ กรุงกรุงโคเปนเฮเกน ยังได้นำคณะไปศึกษาดูงาน ณ State of Green สถาบันศึกษาวิจัยและให้คำปรึกษาด้านการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งได้เน้นย้ำความสำคัญของการมีแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวและความต่อเนื่องทางนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ที่ทำให้เดนมาร์กประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก จากนั้น คณะได้เดินทางไปยังพิพิธภัณฑ์แห่งชาติเดนมาร์ก (Nationalmuseet) เพื่อชมนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมไวคิงในเดนมาร์ก รวมถึงห้องจัดแสดงศิลปะวัตถุจากประเทศไทย

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมทีมประเทศไทยในเนเธอร์แลนด์
ครั้งที่ 1/2567

วันที่ 25 กันยายน 2567 นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมทีมประเทศไทยในเนเธอร์แลนด์ครั้งที่ 1/2567 ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก โดยมีนายอติ ม้ามณี เอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก เป็นประธาน

ในการนี้ ที่ประชุมได้รับทราบพัฒนาการทางการเมืองและเศรษฐกิจในเนเธอร์แลนด์ในช่วงที่ผ่านมาและพิจารณาแผนงาน/กิจกรรมสำคัญของทีมประเทศไทยประจำปีงบประมาณ 2568 โดยอัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ได้รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ในปีงบประมาณ 2567 อีกทั้งนำเสนอแนวโน้มการปรับตัวของศุลกากรให้เข้ากับเศรษฐกิจหมุนเวียน เช่น ความจำเป็นของการมีพิกัดเฉพาะสำหรับสินค้าที่ใช้แล้วและนำมาปรับปรุงสภาพให้เหมือนของใหม่ (Remanufactured Goods)

นอกจากนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) ยังได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างศุลกากรไทยและศุลกากรเนเธอร์แลนด์ โดยเนเธอร์แลนด์เป็นประเทศเดียวในสหภาพยุโรปที่มีการลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านศุลกากร (Customs Mutual Assistance Agreement: CMAA) กับไทย

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

กิจกรรม ASEAN Day Launch and Forum

วันที่ 25 กันยายน 2567 นายภิสรร์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายตุลาการ) เข้าร่วมกิจกรรม ASEAN Day Launch and Forum จัดโดยสถานเอกอัครราชทูตมาเลเซีย ณ กรุงบรัสเซลส์ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมของคณะกรรมการอาเซียน ณ กรุงบรัสเซลส์ (ASEAN Brussels Committee: ABC) และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพยุโรปและอาเซียน โดยมี H.E. Dato' Mohd Khalid Abbasi Abdul Razak เอกอัครราชทูตมาเลเซีย ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน

ในการนี้ ผู้ร่วมงานได้ร่วมกันร้องเพลง The ASEAN WAY เอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิกอาเซียน ณ กรุงบรัสเซลส์ได้ตัดเค้กเฉลิมฉลอง และมีการเสวนาเรื่องการสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียนและเบลเยียม หลังการเลือกตั้งท้องถิ่นของเบลเยียม และความสำคัญของการสร้างสันติภาพและความมั่นคงในระดับภูมิภาคในยุคที่ภูมิทัศน์การเมืองโลกกำลังผันผวน

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุม Thai Belgian Business Forum ครั้งที่ 10

วันที่ 26 กันยายน 2567 นายภิสวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุม Thai Belgian Business Forum ครั้งที่ 10 ณ โรงแรม Warwick กรุงบรัสเซลส์ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยมีนางกาญจนา ภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธานและกล่าวสุนทรพจน์เปิดงาน

การประชุม Thai Belgian Business Forum จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนในไทยของนักธุรกิจเบลเยียม โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นนักธุรกิจหลากหลายกลุ่มที่กำลังดำเนินการลงทุนหรือกำลังสนใจที่จะลงทุนในไทย ในโอกาสนี้ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) ได้เป็นผู้แทนสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ บรรยายในหัวข้อ “Customs Connects” ซึ่งนำเสนอแนวทางด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation) ของศุลกากรไทยด้วยระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Customs Electronics Systems: TCES) การวินิจฉัยราคาศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และพิทักษ์ศุลกากรล่วงหน้า (Advanced Ruling) และมาตรการสิทธิประโยชน์ทางอากร (Duty Incentives) ในรูปแบบต่าง ๆ

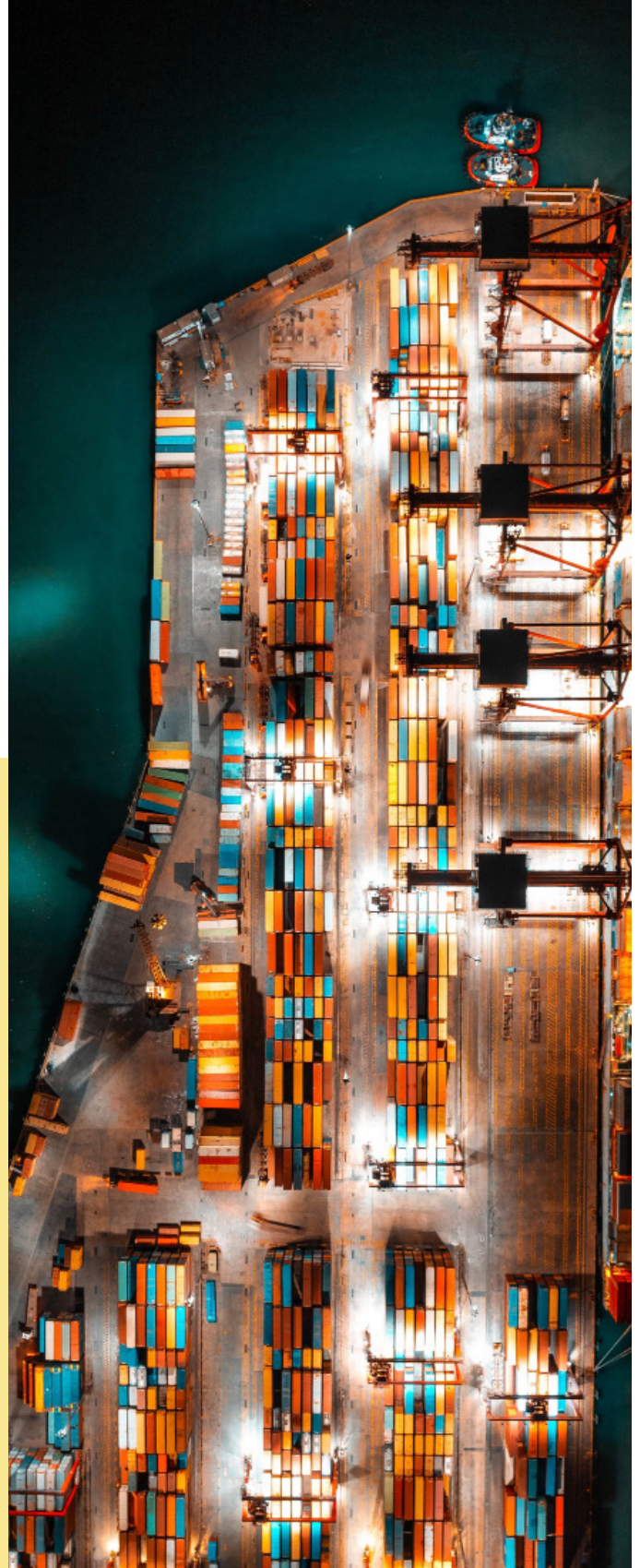
CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 57 59

Email: thaicustoms@thaicustoms.be
<http://brussels.customs.go.th>

© Tom Fisk, Pexels